WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ
PUBLICATION DE MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE
KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

XV

ADAM JARZĘBSKI

(† 1649)

„NOVA CASA"

Concerto a 3

3 Violini e Basso Continuo (Cembalo)

Według rękopisu z roku 1627 wydali i opracowali

MARJA SZCZEPAŃSKA i KAZIMIERZ SIKORSKI

1 9 3 6
TOWARZYSTWO WYDAWNICZE
MUZYKI POLSKIEJ

sygn. 6654/an
akc. 6914/2015
BIBLIOTEKA INSTYTUTU FIZYKI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ
PUBLICATION DE MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE
KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

XV

ADAM JARZĘBSKI

(† 1649)

„NOVA CASA"

Concerto a 3
3 Violini e Basso Continuo (Cembalo)

Według rękopisu z roku 1627 wydali i opracowali

MARJA SZCZEPAŃSKA i KAZIMIERZ SIKORSKI

Towarzystwo Wydawnicze Muzyki Polskiej
Société d'Édition de Musique Polonaise
Warszawa

REPRÉSENTANTS

Breitkopf & Härtel
Leipzig, Nürnberger Str. 36/38
(Allemagne, Autriche, Danemarck, Hollande, Suisse)

A. & G. Carisch & C.
Editori
Milano, Viale Vittorio Veneto, 28

J. & W. Chester
Limited
London, Gr. Marlbor. Str. 11

Max Eschig
Éditions
Paris, 48 rue de Rome

Budapest: Musikhandlung Rózsavölgyi & Co, IV, Szervita-tér 5

Tallin: „Esto-Muusika", Viru tän. 2

prof. mgr. Świerc Piotr

OBJAŚNIENIE.

ADAM JARZĘBSKI, jeden z najwybitniejszych polskich kompozytorów instrumentalnych w I połowie XVII wieku, urodził się w Warce nad Pilicą prawdopodobnie jeszcze przed r. 1590. Nie jest znany tok jego studjów muzycznych, dzięki którym został kompozytorem i skrzypkiem. Od jesieni r. 1612 do 30 kwietnia r. 1615 był skrzypkiem kapeli kurfürsta brandenburskiego Jana Zygmunta w Berlinie, poczem wyjechał do Włoch. Około r. 1620 został skrzypkiem kapeli królewskiej w Warszawie i był nim do śmierci, która nastąpiła między r. 1648 a r. 1651, najprawdopodobniej jednak w r. 1649, w którym syn jego Szymon zajął jego miejsce w kapeli królewskiej jako skrzypek. Obok zajęć muzycznych posiadał jeszcze inne, jak na to wskazuje jego tytuł „architectus" lub „aedilis Sacrae Regiae Maiestatis". Próbował też sił na polu literackiem, wydając w r. 1643 „Gościniec albo Opis Warszawy". [1])

W druku ukazał się tylko jego kanon w „Cribrum Musicum" (Xenia Apollinea) Marka Scacchiego (r. 1643). Wszystkie inne jego kompozycje, wyłącznie instrumentalne, pozostały w rękopisie Nr. 111 Bibljoteki Miejskiej we Wrocławiu. Karta tytułowa tego rękopisu ma napis:

Canzoni e Concerti a due tre e quattro Voci cum Basso Continuo di Adamo Harzebski Polono. Anno M.DC.XXVII.

Zeszyt XI „Wydawnictwa Dawnej Muzyki Polskiej" zawierał Nr. 21 powyższego rękopisu, zatytułowany „Tamburitta". Niniejszy zeszyt „Wydawnictwa" zawiera Nr. 14 tegoż rękopisu, w którym jest nazwany: *„Nova Casa, Concerto a 3. Soprani"* i jest przeznaczony na 3 skrzypiec i basso continuo. Głos pierwszych skrzypiec ma w rękopisie napis: „canto", głos trzeci: „tertia vox", bas: „basso continuo" (bez ocyfrowania).

Wydanie koncertu „Nova Casa" wymagało wprowadzenia następujących poprawek. W głosie Viol. II w takcie 10 nuta *h* jest w rkp. nutą ćwierciową punktowaną, nuta g ósemką; przez analogję z innymi głosami (t. 7 i 11) zamieniamy je na dwie nuty ćwierciowe. W głosie Viol. II w takcie 90 nuta *c* ma w rkp. wartość półnuty; przez analogję z innymi głosami (t. 89 i 90) zamieniamy ją na nutę ćwierciową i dodajemy po niej pauzę ćwierciową. W głosie Viol. III w takcie 64 zamiast, jak w rkp., nuty ćwierciowej *g* i pauzy ćwierciowej umieszczamy przez analogję z innymi głosami (t. 63 i 64) półnutą *g*. Dodane znaki podwyższenia są ujęte w nawiasy okrągłe. Wszystkie znaki dynamiki i tempa pochodzą od wydawców. Basso continuo zrealizował prof. Kazimierz Sikorski. Opracowanie głosów dla celów wykonawczych pochodzi od prof. Tadeusza Ochlewskiego.

Dyrekcji Bibljoteki Miejskiej w Wrocławiu składamy podziękowanie za wypożyczenie rękopisu Nr. 111 celem wydania dzieł A. Jarzębskiego, które ukazywać się będą również w dalszych zeszytach „Wydawnictwa Dawnej Muzyki Polskiej".

Dr. MARJA SZCZEPAŃSKA.

[1]) W nakreśleniu bibliograficznego szkicu opierałem się na następujących źródłowych dziełach: 1) Aleksander *Poliński*, Dzieje muzyki polskiej w zarysie, Lwów b. r. (1907), str. 129, 130, 134 i 135; 2) Wstęp Władysława *Korotyńskiego* do nowego wydania „Gościńca" A. Jarzębskiego, Warszawa 1900, str. XI–XXVII; 3) Curt *Sachs*, Musik und Oper am kurbrandenburgischen Hof, Berlin 1910, str. 45, 49, 150 i 212; X. Hieronim *Feicht*, Przyczynki do dziejów kapeli królewskiej w Warszawie za rządów kapelmistrzowskich Marka Scacchiego, w „Kwartalniku muzycznym", zeszyt 1–2, Warszawa 1928–1929, str. 133–135. Twórczość A. Jarzębskiego omówił *Z. Jachimecki* w pracy p. t. Wpływy włoskie w muzyce polskiej. Część pierwsza, Kraków 1911, oraz w pracy p. t. Muzyka polska od roku 1572 do roku 1795, Warszawa b. r., gdzie wydał również po raz pierwszy A. Jarzębskiego p. t. Nova Casa jednakże z opuszczeniem 11 taktów (t. 49–59). Por. również: E. H. *Meyer*, Die mehrstimmige Spielmusik des 17. Jahrhunderts in Nord- und Mitteleuropa, Kassel 1934.

NOTICE.

ADAM JARZĘBSKI un des plus éminents compositeurs instrumentalistes polonais de la première partie du XVII siècle, naquit à Warka, petite bourgade située au bord de la Pilica. La date de sa naissance doit précéder probablement l'année 1590. On ne sait rien des études musicales qu'il a suivies, et qui ont fait de lui le compositeur et violoniste qu'il devint plus tard. En automne de l'année 1612 il occupe à Berlin le poste de violoniste de l'orchestre du prince Jean Sigismond kurfürst de Brandenbourg et il demeure à ce poste jusqu'à 1620. En 1620 il est nommé violoniste à l'orchestre royal de Varsovie et il garde cette fonction jusqu'à sa mort, qui dut avoir lieu entre l'année 1648 et 1651. Il est fort probable qu'elle a eu lieu en 1649, car dans cette même année son fils Simon hérite après son père du grade de violoniste à l'orchestre royal de Varsovie. Les titres d'„architectus" ainsi que d'„aedilis Sacra Regiae Maiestatis", que portait Jarzębski sont preuve qu'outre la musique il s'adonnait encore à d'autres occupations. Il essaya même des lettres et publia en 1643, un livre intitulé: „Gościniec ou description de Varsovie.

De toutes ses oeuvres musicales une seule, son canon a été publié en 1643 dans Cribrum Musicum (Xenia Apollinea) de Marco Scacchio. Toutes ses autres compositions, qui sont exclusivement instrumentales sont demeurées à l'état de manuscrit et comme manuscrit 111 et conservé à la Bibliothèque Municipale de Wrocław. On lit à sa première page l'inscription suivante:

„Canzoni e concerti a due tre e quattro Voci cum Basso Continuo di Adamo Harzębski Polono. Anno M.DC.XXVII.

La publication de Musique Ancienne Polonaise a fait paraître dans son XI cahier le numéro 21 du dit manuscrit. Il est intitulé „Tamburitta". Le cahier présent contient le Nr. 14 du manuscrit. Il s'y trouve la *„Nova Cassa. Concerto à 3 Soprani"* destiné à 3 violons et à un basso continuo. La voix des premiers violons porte dans le manuscrit l'inscription „canto", la 3me voix „tertia vox" et la basse: *basso continuo (sans chiffrage)*. La publication du concerto Nova Casa a exigé cependant certaines corrections, ainsi: Dans le manuscrit, dans la voix du Viol. II, mesure 10, la note „si" est une note noire ponctuée, la note „sol" une croche, par analogie avec les autres voix (t. 7 et 11) sont changées par nous en deux notes noires. La note „do" de la seconde voix: du II Viol. a dans le manuscrit la valeur d'une note blanche, nous la remplaçons par une note noire et nous y ajoutons un soupir. La note Sol du manuscrit dans la voix du Viol. III est à la 64 mesure remplacée par analogie avec d'autres voix (t. 63, 64) par un Sol, note blanche. Les dièses sont prises entre parenthèses arrondies. Tous les signes qui marquent la dynamique et le temps proviennent des éditeurs. Le Basso Continuo a été réalisé par le prof. Sikorski. Les voix ont été élaborées par le prof. Ochlewski.

Nous tenons à exprimer nos plus sincères remerciements à la Direction de la Bibliothèque Municipale de Wrocław, pour nous avoir prêté le manuscrit Nr. 111 nous donnant ainsi la possibilité de publier les oeuvres de A. Jarzębski qui sont en train de paraître dans les cahiers de la revue „Publication de la Musique Polonaise Ancienne".

Dr. MARIE SZCZEPAŃSKA.

[1]) Je me suis basée dans cette esquisse biographique sur les ouvrages suivants: 1) Alexandre *Poliński*, Esquisse sur l'histoire de la musique polonaise, Lwów 1907, pages 129, 130, 134, 135; 2) Ladislas *Korotyński*, Avant Propos à la nouvelle édition du „Gościniec" de Jarzębski; 3) Curt *Sachs*, Musik und Oper am kurbrandenburgischen Hof, Berlin 1910, pages 45, 49, 150, 212; Jérôme *Feicht*, Etudes concernant l'histoire de l'orchestre royal de Varsovie à l'époque où il fut gouverné par le chef d'orchestre Marco Scacchi. Revue Musicale trimestriele 1928–1929, pages 133–135. *Z. Jachimecki*, Les influences italiennes dans la Musique polonaise I-re Partie, Cracovie 1911, article consacré aux oeuvres de Jarzębski. *Z. Jachimecki*, La Musique polonaise de 1572 à 1795 Varsovie 1935 a été publiée alors aussi la „Nova Casa" A. Jarzębski avec omission cependant de 11 cadences. (t. 49–59) publication. E. H. *Meyer*, Die mehrsstimige Spielmusik des 17 Jahrhunderts in Nord- und Mitteleuropa, Kassel 1934.
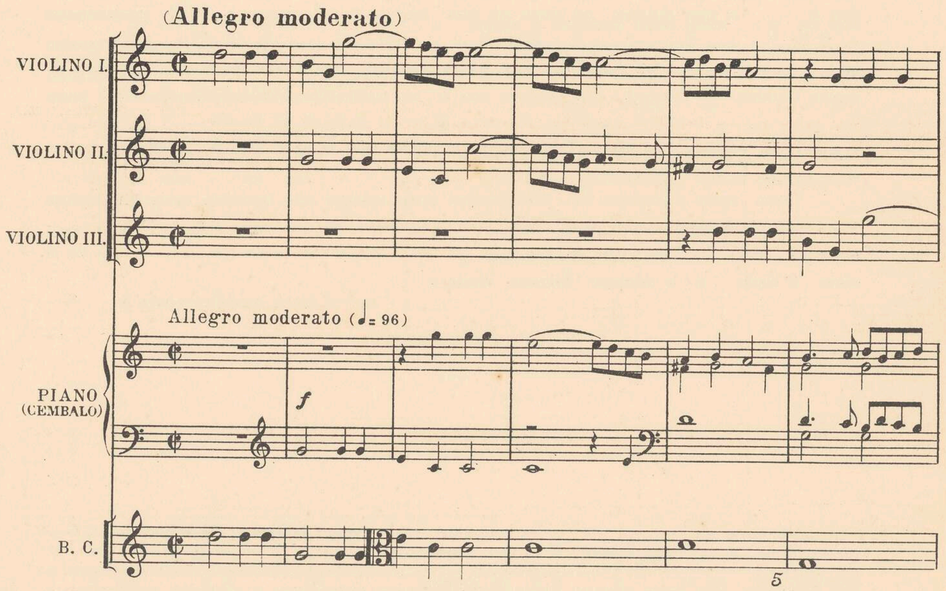
„NOVA CASA"

Concerto a 3

3 Violini e Basso Continuo (Cembalo)

Według rękopisu wydali i opracowali
M. SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI
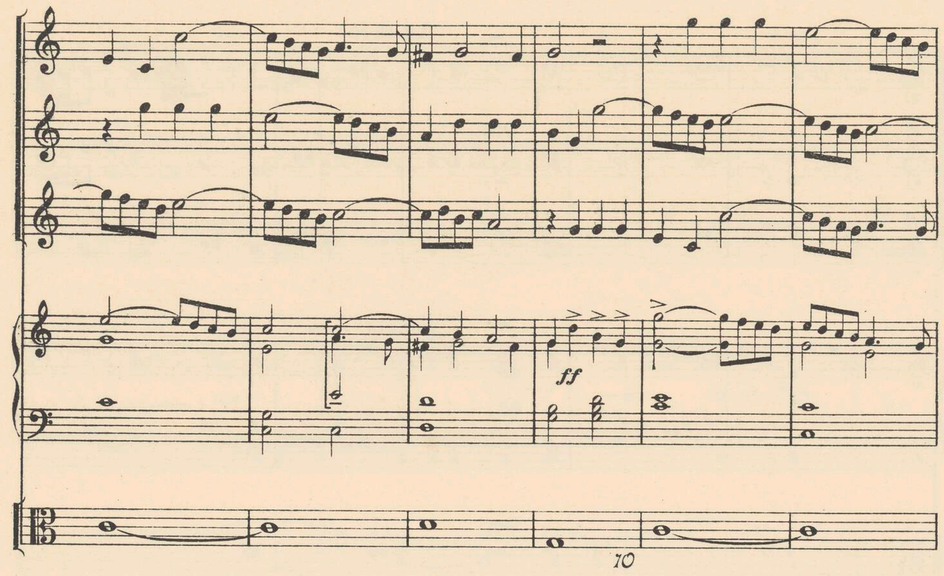
ADAM JARZĘBSKI
(† 1649)

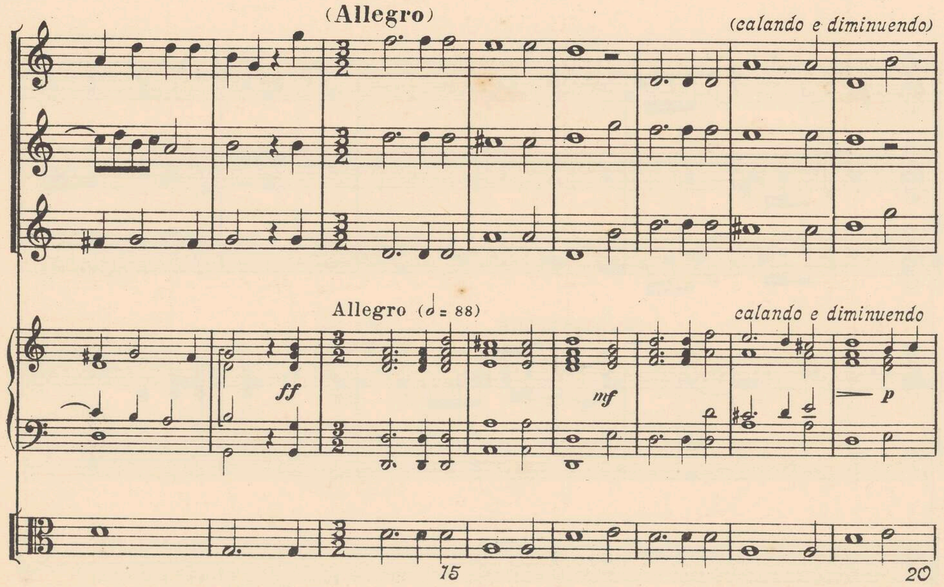

T.W.M.P.
69

Wszystkie prawa zastrzeżone.
Tous droits réservés.
1936.

Copyright 1936 by
TOWARZYSTWO WYDAWNICZE MUZYKI POLSKIEJ
Warszawa.

T.W.M.P.
69

(Adagio)

Adagio (♩ = 66)

rallentando

pp

mp

25

mf

mp

l.r.

mf

f

ff

30

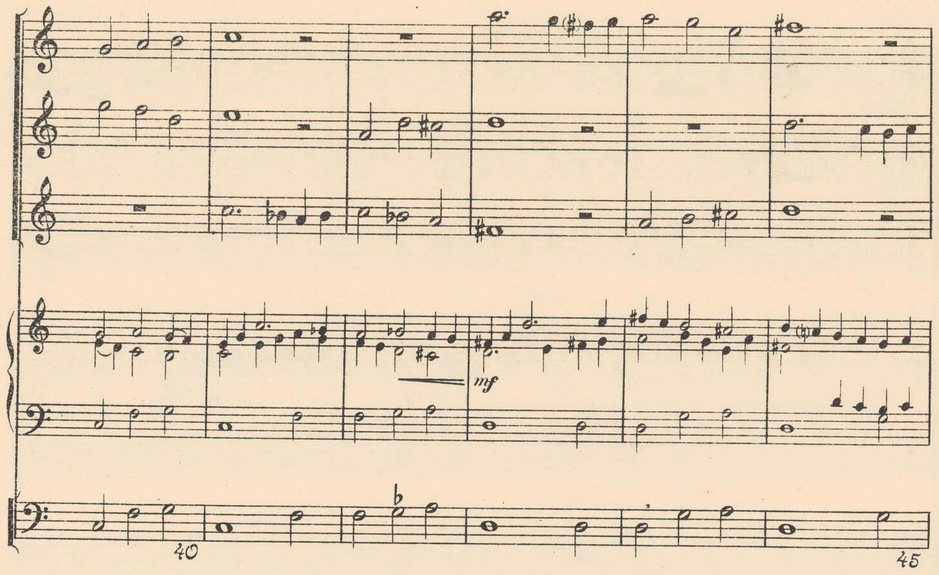
(Andante)

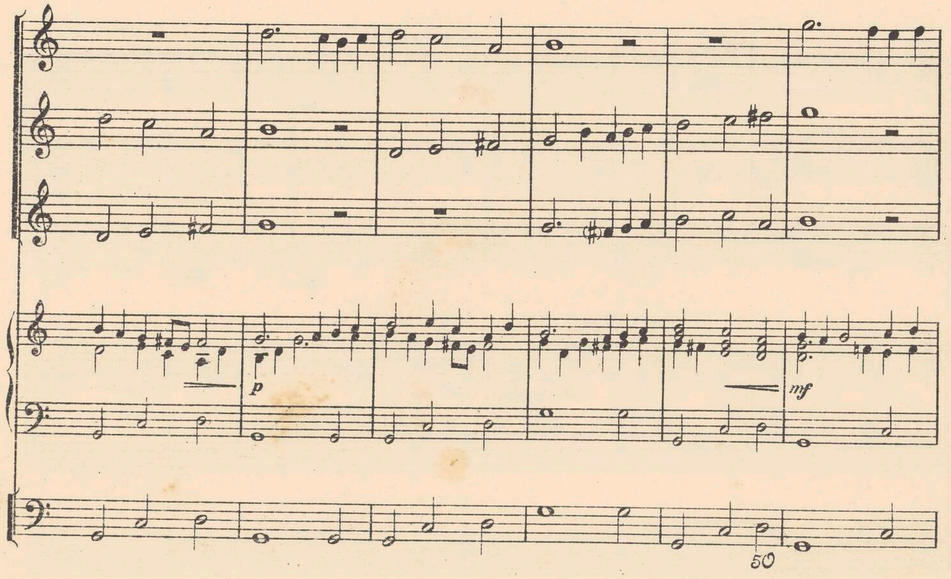
Andante (♩ = 96)

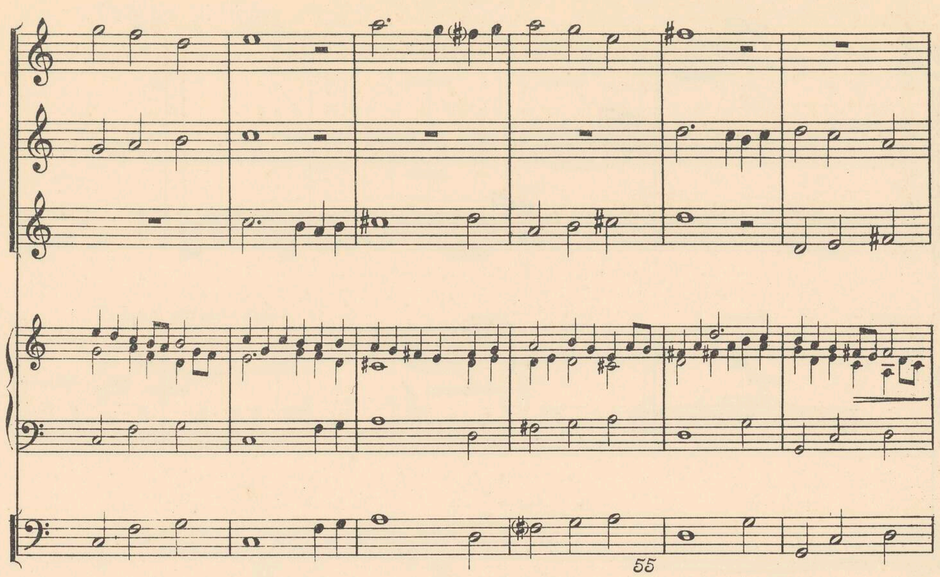
rit.
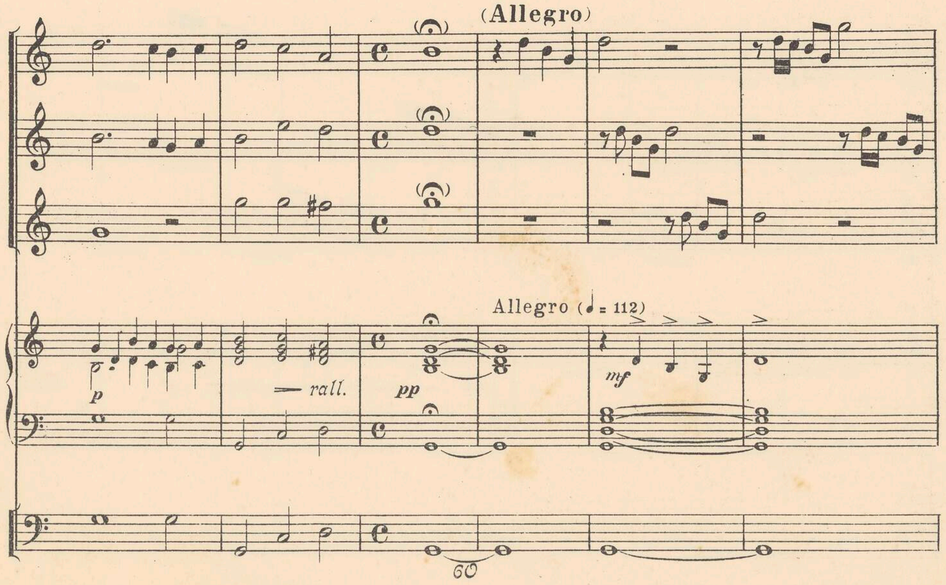
pp

35

mf
40
45

p
mf
50

55

(Allegro)
Allegro (♩= 112)
p
— rall.
pp
mf
60

mf

f

mf

65

mp

f

rall.

70

(Tempo primo)
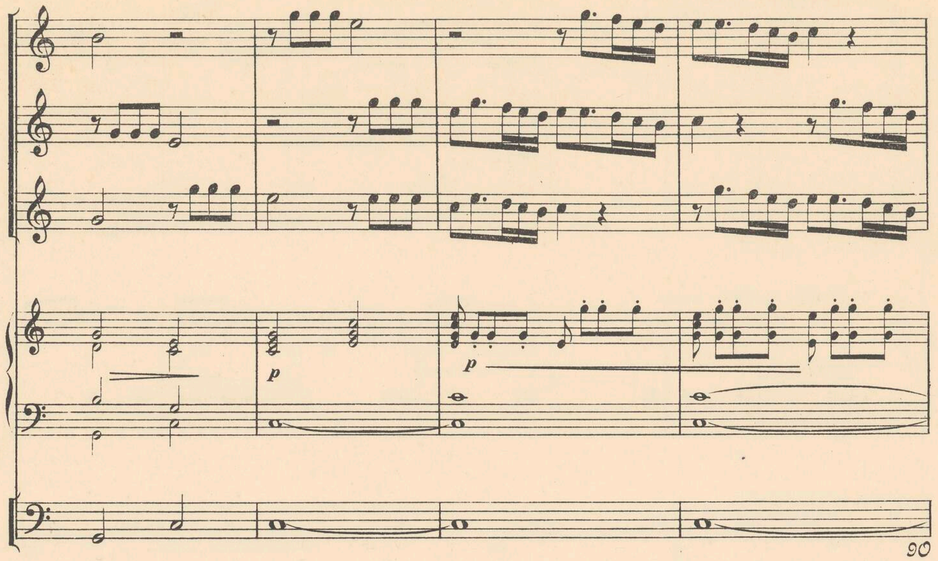
Tempo primo (♩=96)
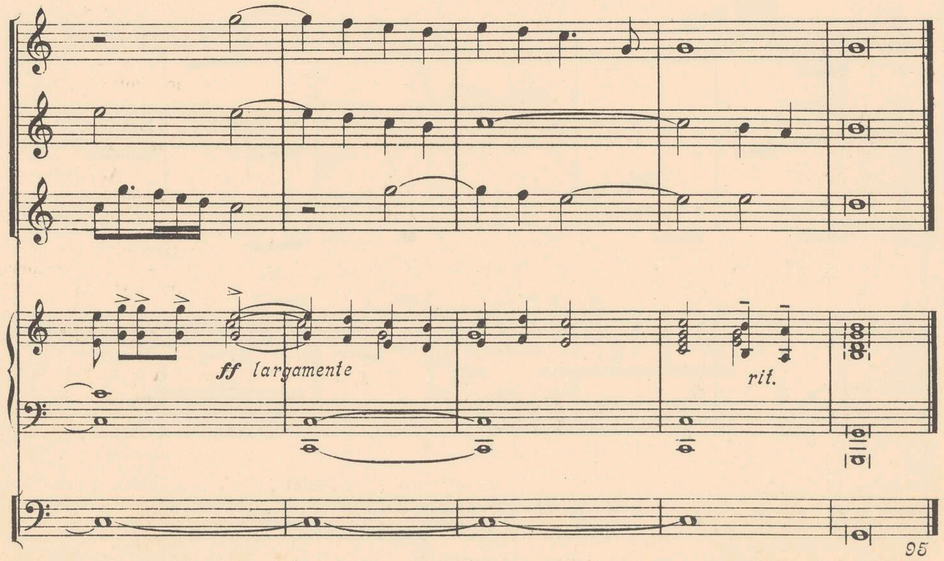
ff maestoso

75

80

85

Litograf. i sztych. nut J. Konarzewski, Warszawa.

T.W.M.P.
69

Sztych. W. Kościesza.

„ NOVA CASA “

prof. mgr. Świerc Piotr

CONCERTO A 3 VIOLINI, CEMBALO E BASSO AD LIBITUM

Według rękopisu wydali i opracowali
M. SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI.

A. JARZĘBSKI
(† 1649)

VIOLINO I.

Allegro moderato

mf largamente

5 *f*

10 *ff* *ff*

Allegro

Calando e diminuendo

15 *mf* *p* 20

Adagio

rallentando *pp* *p dolce espressivo* 25

mp 30

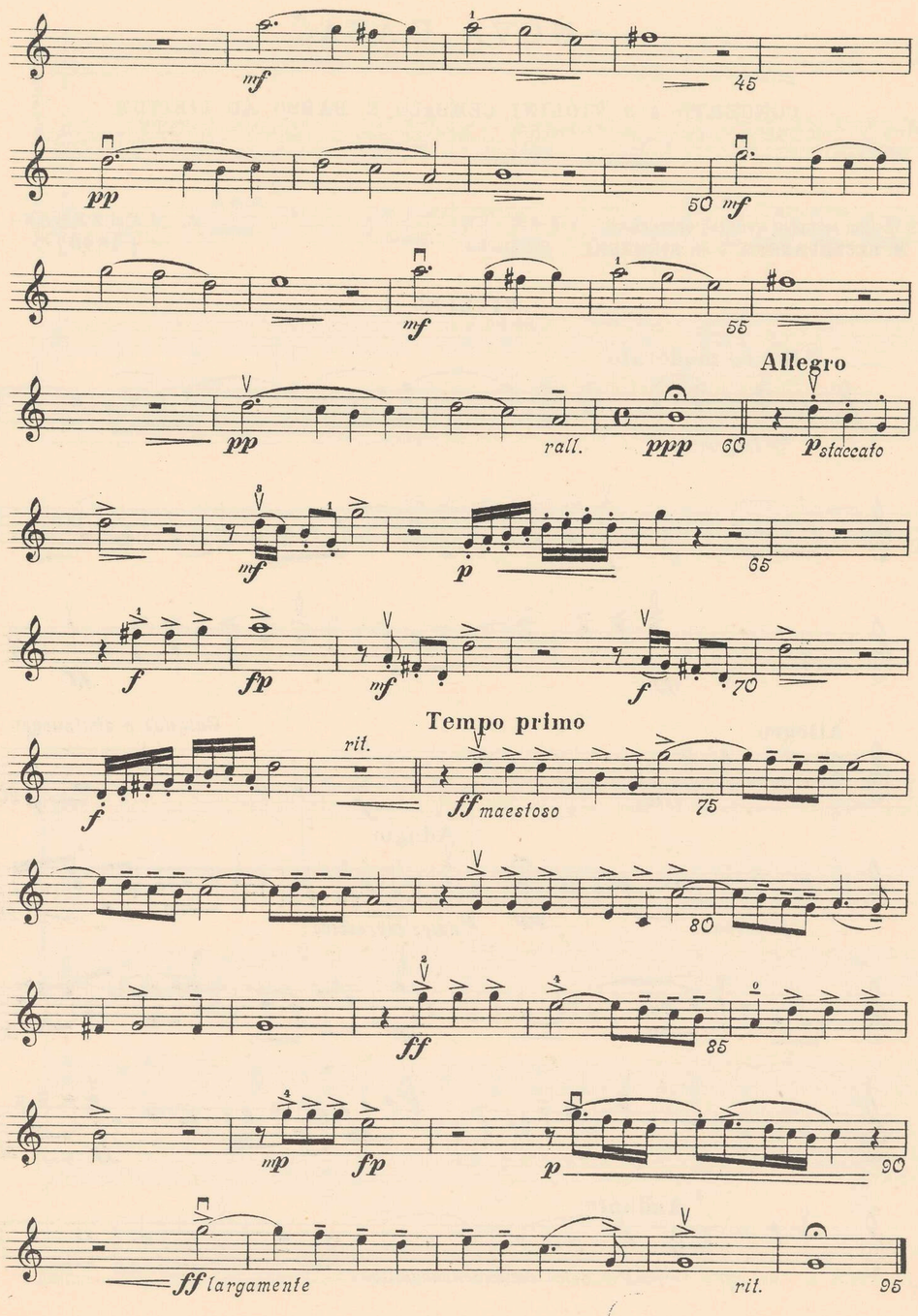
f *ff* 35

Andante

rit. *subito p* *dolce semplice tranquillo* 40

T.W.M.P.
69

INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA BIBLIOTEKA NARODOWY WARSZAWA

„NOVA CASA“

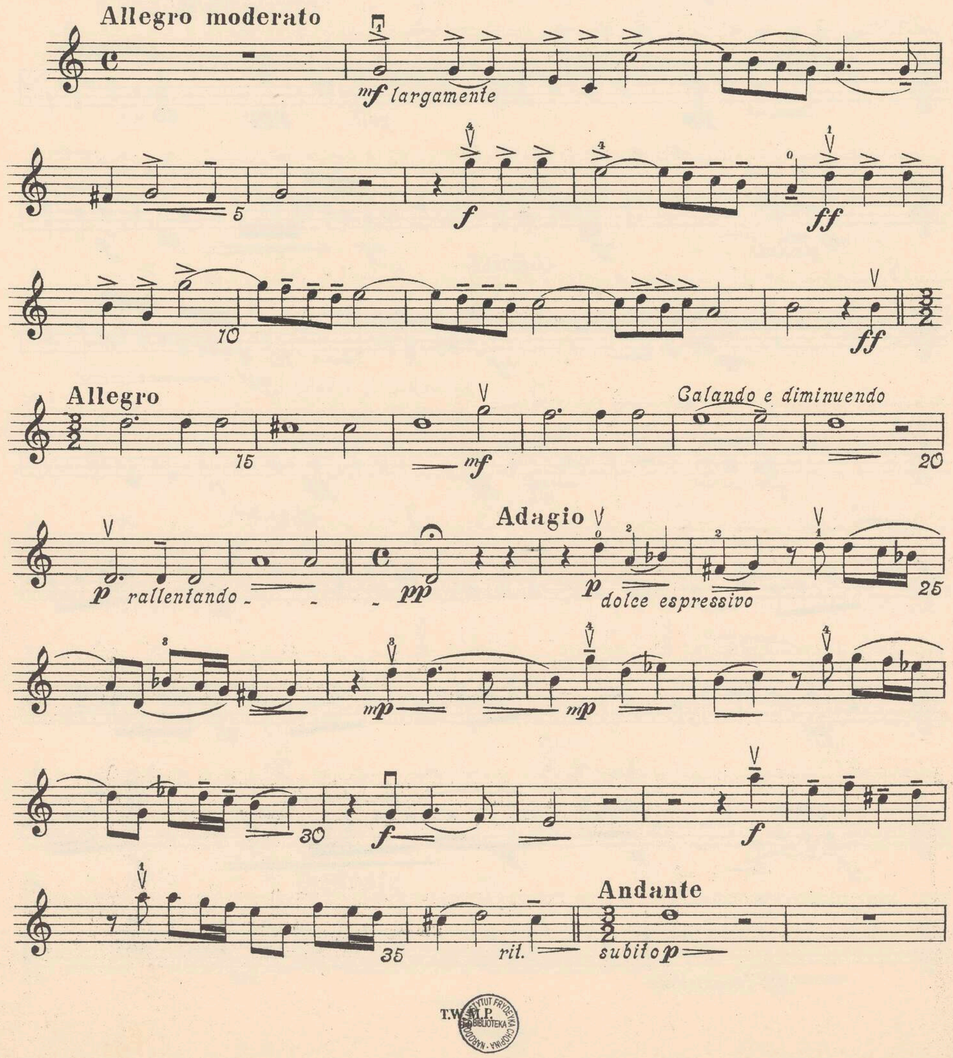
prof. mgr. Świerc Piotr

CONCERTO A 3 VIOLINI, CEMBALO E BASSO AD LIBITUM

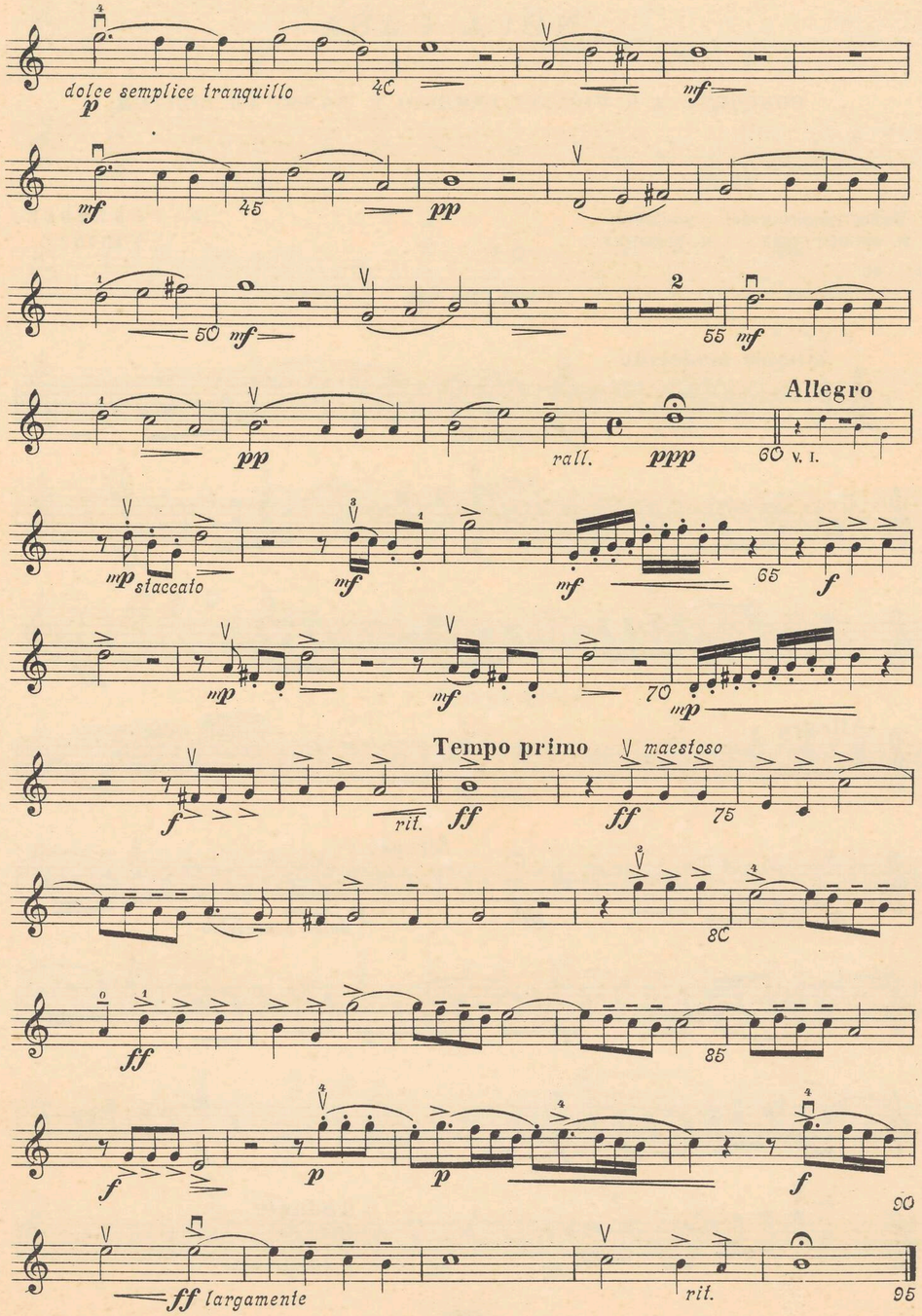
Według rękopisu wydali i opracowali
M. SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI.

A. JARZĘBSKI
(† 1649)

VIOLINO II.

T.W.M.P.
INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA BIBLIOTEKA WARSZAWA

T.W.M.P.
69

„ NOVA CASA“

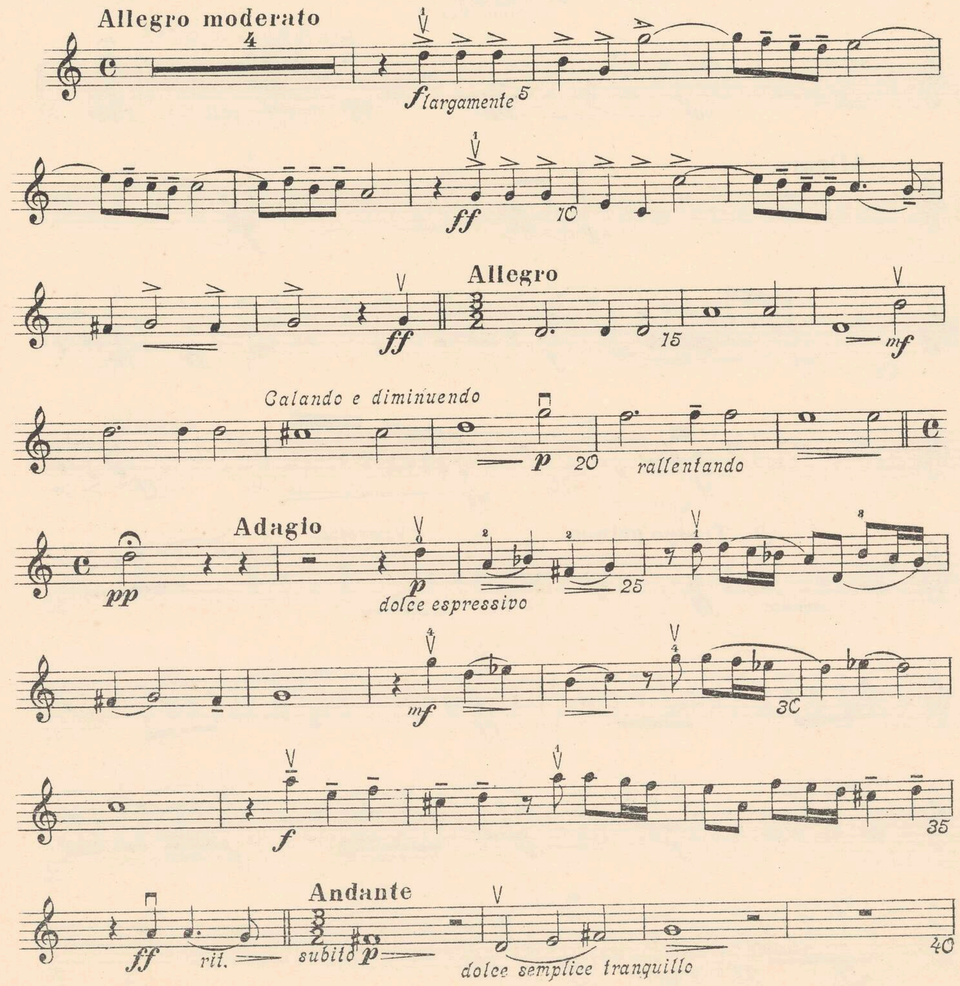
prof. mgr. Świerc Piotr

CONCERTO A 3 VIOLINI, CEMBALO E BASSO AD LIBITUM
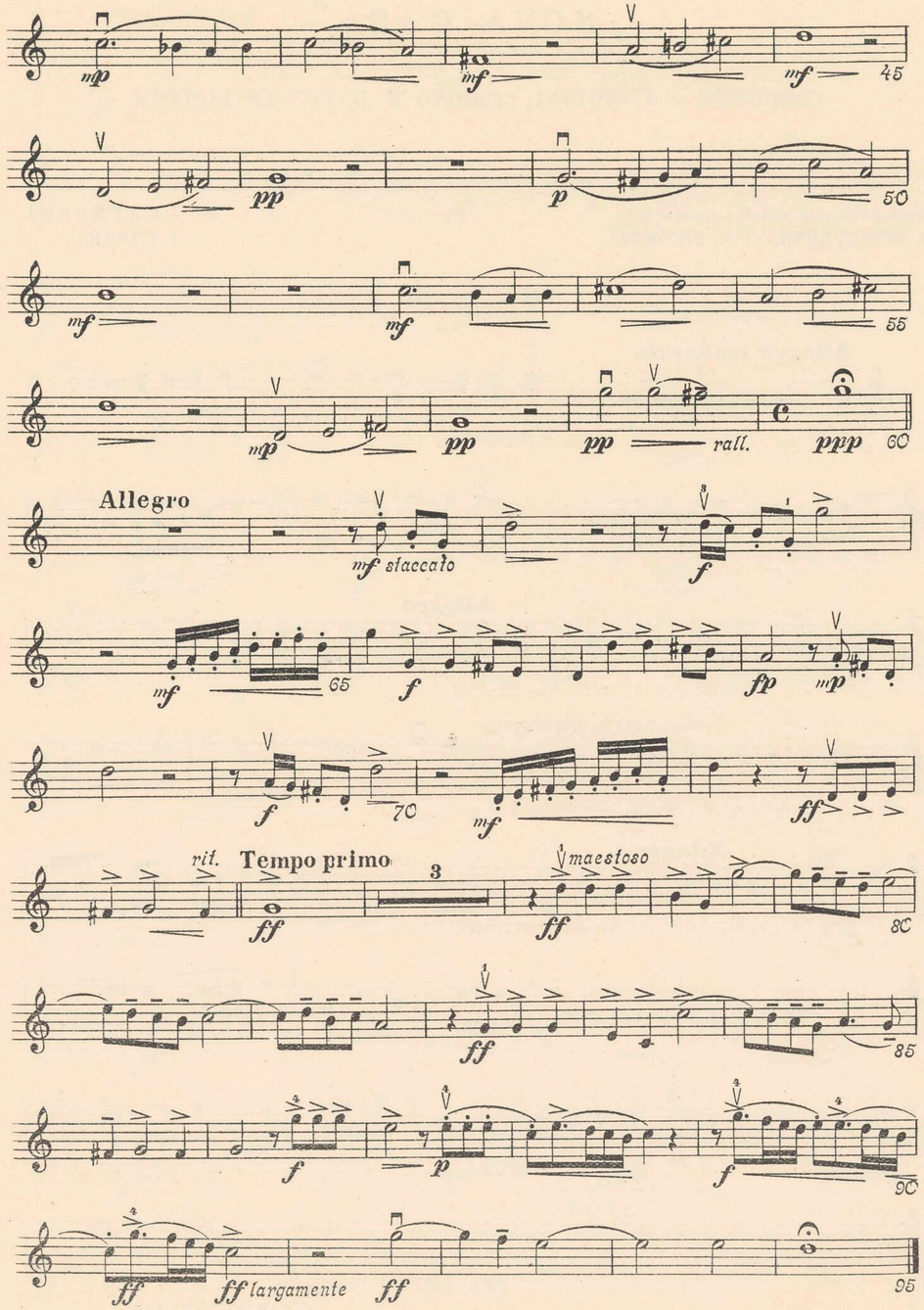
Według rękopisu wydali i opracowali
M, SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI.

A. JARZĘBSKI
(† 1649)

VIOLINO III.
(viola)

T.W.M.P.
69

„ NOVA CASA“

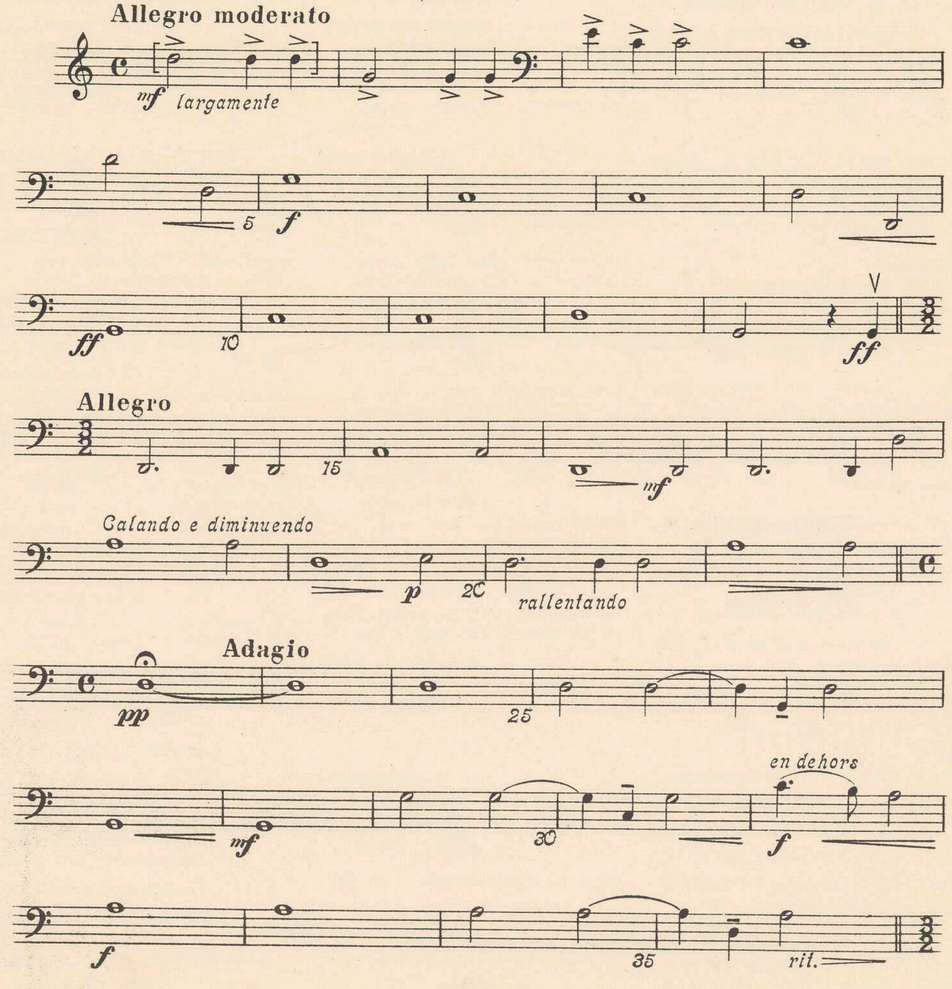
prof. mgr. Świerc Piotr

CONCERTO A 3 VIOLINI, CEMBALO E BASSO AD LIBITUM

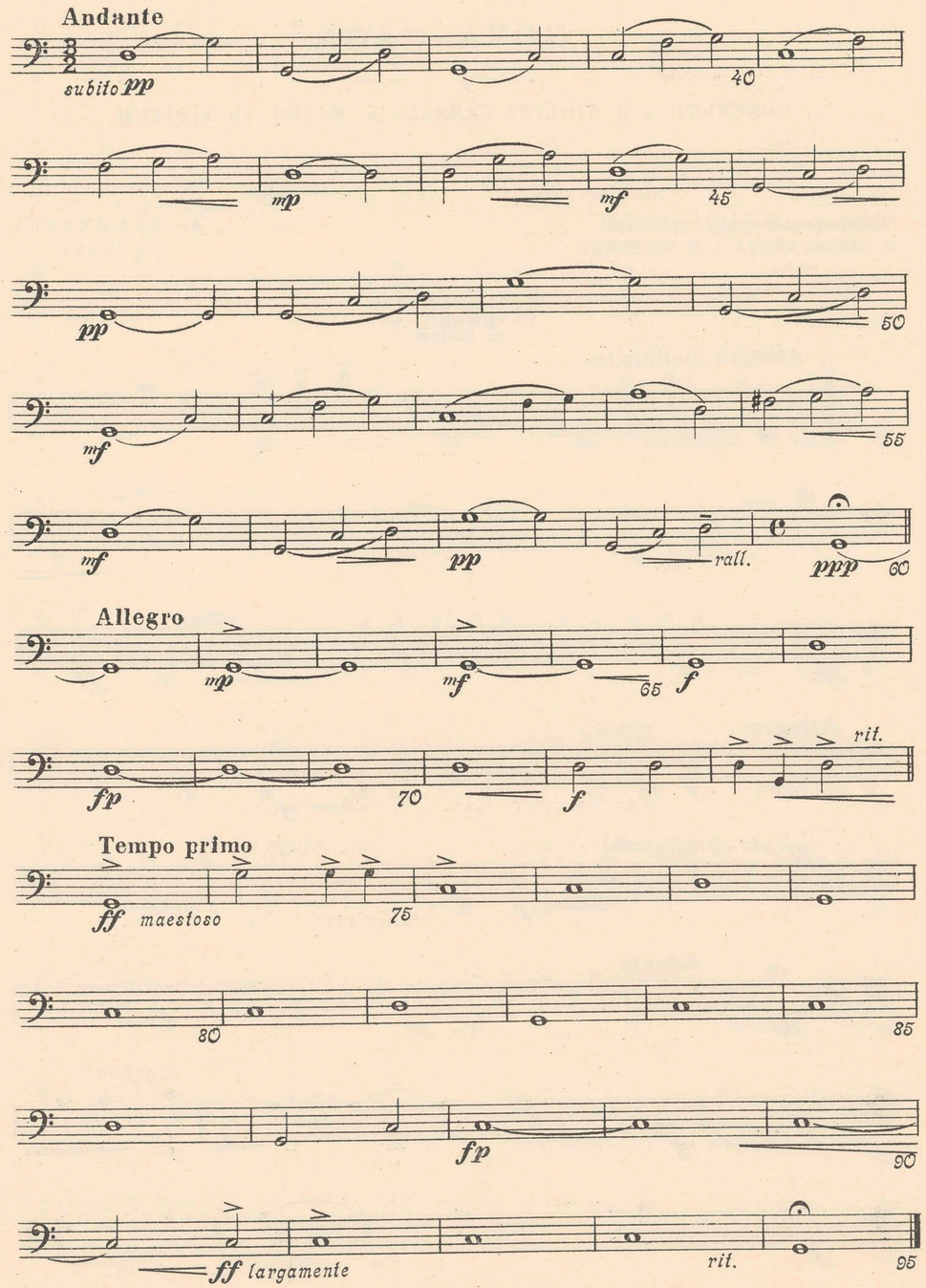
Według rękopisu wydali i opracowali
M, SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI.

A. JARZĘBSKI
(† 1649)

VIOLONCELLO
BASSO
(ad libitum)

INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA BIBLIOTEKA MUZYCZNA

T.W.M.P.
69

Towarzystwo Wydawnicze Muzyki Polskiej

SOCIÉTÉ D'ÉDITION DE MUSIQUE POLONAISE — WARSZAWA MAZOWIECKA 7 — GESELLSCHAFT zur HERAUSGABE POLNISCHER MUSIK

DAWNA MUZYKA POLSKA

Utwory wokalno-instrumentalne

Mielczewski Marcin († 1651)
„Deus in nomine tuo" — Concerto na bas, 2 skrzypiec, fagot, wiolonczelę i organy (b. c.)

Gorczycki G. G. († 1734)
„Illuxit sol" — Concerto na głosy solowe, chór, orkiestrę smyczkową i organy (b. c.)

Pękiel Bartłomiej († ca 1670)
„Audite mortales" — Kantata na głosy solowe (2 soprany, 2 alty, tenor i bas) z tow. altówek, wiolonczeli i organów (b. c.)

Szarzyński S. S. (ca 1700)
— „Pariendo non gravaris" — Concerto na tenor, 2 skrzypiec, wiolonczelę i organy (b. c.)
— „Jesu, spes mea"—Concerto na sopran, 2 skrzypiec, wiolonczelę i organy (b. c.)

Utwory instrumentalne

Anonymus (XVI wiek)
„Duma" na 2 skrzypiec, altówkę i wiolonczelę

Jarzębski A. (XVII wiek)
— „Tamburitta" — Concerto na skrzypce, altówkę, wiolonczelę i klawesyn lub fortepian (b. c.)
— „Nova Casa„ — Concerto na 3 skrzypiec i klawesyn lub fortepian (b. c.)

Mielczewski M. († 1651)
Canzona—na 2 skrzypiec, fagot, wiolonczelę i organy (b. c.)

Szarzyński S. S. (ca 1700)
Sonata — na 2 skrzypiec i organy (b. c.)

Utwory chóralne

Gorczycki G. G. († 1734)
Missa paschalis

Różycki Jacek († ca 1700)
Hymni ecclesiastici

Wacław z Szamotuł (XVI w.)
„In te Domine speravi"
Motet

Mikołaj Zieleński (ca 1611)
„Vox in Rama"
Communio

ANCIENNE MUSIQUE POLONAISE

Musique vocale

avec accompagn. instrumental

Mielczewski Marcin († 1651)
„Deus in nomine tuo" — Concerto pour basse solo, 2 violons, basson, violoncelle et orgue (b. c.)

Gorczycki G. G. († 1734)
„Illuxit sol" — Concerto pour voix solo, choeur, orchestre et orgue (b. c.)

Pękiel Bartłomiej († ca 1670)
„Audite mortales" — Cantate pour voix solo (2 sopr., 2 contraltos, ténor et basse) avec accomp. d'altos, violoncelle et orgue (b. c.)

Szarzyński S. S. (ca 1700)
— „Pariendo non gravaris"—Concerto pour ténor solo, 2 violons, violoncelle et orgue (b. c.)
— „Jesu, spes mea" — Concerto pour soprano solo, 2 violons, violoncelle et orgue (b. c.)

Musique instrumentale

Anonymus (XVI siècle)
„Duma"—pour 2 violons, alto et violoncelle

Jarzębski A. (XVII siècle)
— „Tamburitta" — Concerto pour violon, alto, violoncelle et clavecin ou piano (b. c.)
— „Nova Casa" — Concerto pour 3 violons et clavecin ou piano (b. c.)

Mielczewski M. († 1651)
Canzona—pour 2 violons, basson, violoncelle et orgue (b. c.)

Szarzyński S. S. (ca 1700)
Sonate — pour 2 violons et orgue (b. c.)

Choeurs

Gorczycki G. G. († 1734)
Missa paschalis

Różycki Jacek († ca. 1700)
Hymni ecclesiastici

Wacław z Szamotuł (XVI siècle)
„In te Domine speravi"
Motet

Mikołaj Zieleński (ca 1611)
„Vox in Rama"
Communio

ALTE POLNISCHE MUSIK

Sologesang

mit Instrumentalbegleitung

Mielczewski Marcin († 1651)
„Deus in nomine tuo" — Concerto für Solo-Bassstimme, 2 Violinen, Violoncello, Fagott und Orgel (b. c.)

Gorczycki G. G. († 1734)
„Illuxit sol" — Concerto für Solosingstimmen, Chor, Streich orchester und Orgel (b. c.)

Pękiel Bartłomiej († ca 1670)
„Audite mortales" — Kanttea für Solosingstimmen (2 Sopr., 2 Altstimmen, Tenor und Bass), Violen, Violoncello und Orgel (b. c.)

Szarzyński S. S. (ca 1700)
— „Pariendo non gravaris"—Concerto für Solo-Tenorstimme, 2 Violinen, Violoncello und Orgel (b. c.)
— „Jesu, spes mea" — Concerto für Solo-Sopranstimme, 2 Violinen, Violoncello und Orgel (b. c.)

Instrumentalwerke

Anonymus (XVI Jahrh.)
„Duma" — für Streichquartett

Jarzębski A. (XVII Jahrh.)
- „Tamburitta" — Concerto für Violine, Viola, Violoncello und Cembalo (b. c.)
— „Nova Casa" — Concerto für 3 Violinen und Cembalo (b. c.)

Mielczewski M. († 1651)
Canzona–für 2 Violinen, Fagott, Violoncello und Orgel (b. c.)

Szarzyński S. S. (ca 1700)
Sonate — für 2 Violinen und Orgel (b. c.)

Chorwerke

Gorczycki G. G. († 1734)
Missa paschalis

Różycki Jacek († ca 1700)
Hymni ecclesiastici

Wacław z Szamotuł (XVI Jahrh).
„In te Domine speravi"
Motette

Mikołaj Zieleński (ca 1611)
„Vox in Rama"
Communio

Druk. M. GARASIŃSKI, Warszawa

6663/m

WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ
PUBLICATION DE MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE
KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

XV

ADAM
JARZĘBSKI
(† 1649)

„NOVA CASA"

Concerto a 3

3 Violini e Basso Continuo (Cembalo)

Według rękopisu z roku 1627 wydali i opracowali

MARJA SZCZEPAŃSKA i KAZIMIERZ SIKORSKI

1 9 3 6
TOWARZYSTWO WYDAWN
MUZYKI POLSKIE